



SE TRAILER

The Kings of the World

Rá lämnar Medellín med fyra andra gatubarn för att återfå den mark som hans mormor efterlämnat till honom, men tvångsflyttades ifrån. Det blir en resa genom ett lika vackert som ansatt land, där tillvarons synliga och osynliga gränser utmanas.

Colombias Oscarsbidrag är en cineastisk upplevelse utöver det vanliga – och en utmärkt ingång till analys och samtal om både film, samhällskunskap, språk, livsåskådning och religion. Det är en film att återkomma till.

Rek för åk 8 t.o.m. gymnasiet

MÄSTERLIGT, MÖRKT, MAGISKT?

The Kings of the World har vunnit många priser på prestigefulla filmfestivaler världen över och när filmen hade svensk biopremiär hyllades den av recensenterna. Många av kritikerna konstaterade att filmen var drabbande och brutal men också poetisk och tankeväckande. Dess mörker består dock inte i grafiska våldsskildringar, sex-

uella skildringar eller annat tydligt och direkt olämpligt innehåll.

I Sverige granskar Statens medieråd film för att skydda barn under 15 år mot skildringar som bedöms kunna skada deras välbefinnande. Vad som bedöms vara skadligt för olika åldersgrupper baseras på psykologisk, pedagogisk och medievetenskaplig forskning, samt kunskap om och erfarenhet av att arbeta med barn.

The Kings of the World fick 11-årsgräns av Statens medieråd. Filmhandledningen rekommenderar dock filmen från åk 8.

Handledningen diskuterar filmens tematik och dess berättande. Skicka gärna med en uppmaning till eleverna innan visningen; att vara vaksamma på *hur innehåll och form samverkar – och vad som kan tänkas menas med "magisk realism"*!

HANDLINGSREFERAT

Filmens öppningssekvens visar en sliten flagga mot en regntung himmel. En vit häst står ensam på ett ensligt torg i en stad vars hus och ljus syns sträcka sig långt bort och beströ bergen i fjärran. Övergångsstället tickar och gatuljusen reflekteras i den blöta asfalten. Kameran rör sig längs folktomma marknadsstånd under en bro och på ljudspåret hörs en berättarröst "En dag somnade alla människor ... och jordens alla gränser förgicks i lågor."

I dagsljusets myllrande storstad pågår vardagen. Tre tonårskillar hamnar i ett bråk med andra ungdomar och blir ivägjade. På en gammal gravity bike åker de tre – Rá, Nano och Sere – och möter upp den något yngre Winny som försöker sälja en klocka på gatan.

I en enkel reception hämtar Rá ett myndighetsbrev som han får hjälp av receptionisten att läsa. Brevet är ett rättsligt dokument som kunngör tilldelade markrättigheter genom markåterlämningsprocessen till Rás mormor, som tvångsflyttades. Mormodern har hunnit dö men Rá är hennes arvinge och kallas därför till Bajo Caucas regionala markåterlämningskontor.

Vännerna får sällskap av ytterligare en kille, Culebro, som ansluter till gruppen när han blir varse att de ska lämna Medellín.

På lastbilsflak och längs slingrande bergsvägar över bördiga jordbruksmarker söker sig killarna mot det okända förlovade landet i norr. De är euforiska och samtidigt drivna av revanschlystnad.

De leker med elstängsel, släpper ut kor ur hagar och förstör odlingsskydd.

På en avlägsen bordell får de dansa och sova en natt hos de äldre kvinnorna som håller om dem som sina egna förlorade söner. En äldre lantbrukare som besöker bordellen är rasistisk mot Nano som är afro-colombian. Vännerna sluter upp för Nano och beger sig vidare.

De vilar på en mur i tjock dimma och delar på några piller. I dunklet ser Rá den vita hästen på vägen. Plötsligt dansar en av cyklarna över deras huvuden, kastad ner från vägen och ut för stupet i den kompakta dimman. Det är de lokala lantbrukarna som kommit ikapp dem. Killarna kastas in i en bil och körs ut till en byggnad där de fängslas. På natten skiljs Nano från gruppen och förs bort, samtidigt som de andra flyr.

Resan fortsätter med tunga steg. All eufori är som bortblåst. De sover utan skydd i bergen och när de vaknar på morgonen blir de varse att Culebro har tagit all mat och stuckit. Ödet för dem dock snart samman igen, hemma hos en ensam man i bergen som förbarmat sig över dem. Rá frågar mannen hur han klarat sig från våldsamheter och mannen svarar att alla tror att han är galen. I en dröm eller parallell verklighet ser vi Nano och andra personer i en skog. Han går bortåt och slukas upp av vegetationen. "Se till att överleva, pojkar" säger den ensamme mannen tar farväl.

På natten vaknar Winny av att Culebro än en gång går igenom Rás väska och handgemäng uppstår vid deras lägerplats. Culebro drar kniv

Koppling till läroplanen, Lgr22

Exempel på relevans inom grundskolan. Notera att filmen också passar utmärkt inom gymnasiet, där frågor och resonemang kan utvecklas och fördjupas.

SAMHÄLLSKUNSKAP åk 7-9

Individer och gemenskaper

• Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället och hur dessa kan påverkas av bland annat socioekonomisk bakgrund, kön, ålder och etnicitet. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Samhällsresurser och fördelning

• Orsaker till och konsekvenser av en ojämlig fördelning av inkomster och förmögenheter mellan människor i Sverige och i olika delar av världen.

Beslutsfattande och politiska idéer

• Vad begreppen demokrati och diktatur, monarki och republik samt parlamentarism och presidentstyre innebär. Exempel på hur dessa olika stats- och styrelseskick kan fungera.

Rättigheter och rättsskipning

• Kränkningar av de mänskliga rättigheterna i olika delar av världen och internationellt arbete för att främja mänskliga rättigheter.

RELIGION åk 7-9

Religioner och andra livsåskådningar

• Tolkning av och samtal om religiös och livsåskådningsmässig symbolik och mening i Bibeln och andra religiösa urkunder, samt i ritualer och estetiska uttryck.

Etik och livsfrågor

• Samtal om och reflektion över livsfrågor utifrån elevernas egna tankar

samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar. Sådana frågor kan till exempel handla om identitet, kärlek, sexualitet och meningen med livet.

SVENSKA åk 7-9

Texter

• Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

• Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.

• Några skönlitterära betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

• Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreställningar och webbtexter.

BILD åk 7-9

Bildanalys

• Hur bilder kan kopplas till egna erfarenheter och företeelser i elevernas visuella kulturer. Ord och begrepp för att kunna läsa, skriva och samtala om bilders innehåll, uttryck och funktioner.



Det realistiska och det drömska smälter samman redan i filmens öppningssekvens.

mot Rá men får den av en olyckshändelse i magen själv och blir kvar i skogen.

Näst dag når Rá, Sere och Winny staden och mark-återlämningskontoret. När handläggaren granskat Rás tilltygade dokument och slitna id-kort konstaterar hon att det saknas papper och att det därtill inkommit en överklagan som gör att processen i princip är tillbaka på ruta ett. Hon råder Rá att skaffa ett juridiskt ombud för att kunna driva ärendet. Rá blir ursinnig, men vännerna för ut honom från kontoret.

På kvällen sitter de utanför ett tivoli och ser rika jämnåriga roa sig bekymmersfritt innanför staketet. De rånar några killar och går in på en lokal bar där de tar över dansgolvet och väcker de andras avsky innan de blir brutalt utkastade. I vredesmod och förtvivlan bygger de en vägblockad som de tänder eld på och lockar så till sig ett medborgargarde. "Den här gången dödar de oss på riktigt!" skriker Winny till Rá, samtidigt som de trotsigt dansar kring elden.

I nästa klipp fortsätter resan i dagsljus på ett lastbilsflak. De tre kommer fram till ett illa åtgånget gammalt hus med ett äldre par som hjälpsamt pekar ut riktningen mot mormors mark. Kameran sveper iväg in genom huset, som saknar tak och

är förfallet bortom bebolighet. I sängen är det fullt av jord och ett träd sträcker sig spirande upp mot ljuset. Rá, Sere och Winny tackar paret, får med sig lite proviant och går vidare.

När de når det utlovade landet finns där bara en murad dörrkarm. Men vännerna gläds och kramas och kastar sig i gräset. Den vita hästen betar intill husresterna, Sere klappar den och Rá frågar om Winny också ser hästen. Det gör han.

Ett gruvbolag gräver bakom en kulle precis intill och snart störs killarnas triumf av ett gäng ungdomar som strömmar ner från sanddynorna. Bland dem står Nano och Culebro. "Tror ni inte att någon äger det här landet?" skriker ledaren och river den enkla flagga av t-shirtar som Rá rest i marken. Winny, Sere och Rá möter de andra ungdomarnas blickar och kameran drar sig tillbaka. Vi hör tre skott avlossas.

I slutsekvensen ser vi Rá, Nano, Sere och Winny på en ö som flyter fram i vattnet.

FILMEN OCH VERKLIGHETEN: LANDÅTERLÄMNING I COLOMBIA

The Kings of The World utspelar sig i Colombia, där Rá, Culebro, Sere, Winny och Nano lämnar Medellín för en resa genom ett bördigt och svindlande vackert men hårt ansatt land.

- Hitta Medellín på kartan!
- Hur ser Colombias geografiska förutsättningar ut; vad har landet för klimat och naturtillgångar? Syns det i filmen? Ge exempel!
- Barnen reser mot mormor Gilmas land i Nechí. Hitta Nechí på kartan! Vad heter bergskedjan som går genom Colombia? Vilka fyndigheter letar gruvbolagen efter i Nechí?

Under årtionden av väpnad konflikt och interna strider har miljontals människor i Colombia blivit tvungna att fly sina hem och förlora sin mark. Uppskattningsvis omkring åtta miljoner hektar land har olagligt tagits över när människor drivits på flykt av beväpnade grupperingar, oftast till förmån för mäktiga ekonomiska intressen.

Markåterlämning är en process där de övertagna markområdena återlämnas till de ursprungliga ägarna eller drabbade samhällen. Landåterlämning i Colombia är en central fråga för att skapa rättvisa och fred i landet.

Lagen som ska reglera landåterlämningen "Ley de Víctimas y Restitución de Tierras, Ley 1448" infördes 2012 men har kritiserats för att vara otillräcklig. De byråkratiska processerna är omständliga och rättsprocesserna långsamma. Dessutom förekommer hot och våld gentemot människor som återvänder. Amnesty International har kritiserat myndigheterna för att inte göra tillräckligt för att tillse att mark återlämnas till de rättmätiga ägarna och att återvändarnas fysiska och ekonomiska trygghet garanteras.

- Rá berättade att hans mormor påbörjade processen att återfå sin mark, men att hon hann dö innan ärendet hanterades. Nu har Rá fått det brev som medger att hans mormor ägde marken. Vad hindrar i nästa steg att han återfår den?
- Vad menas med byråkrati? Förklara och exemplifiera utifrån filmen!
- Vem eller vad ska skydda och förhindra att människor tvångsfördrivs från sina hem? Varför fungerade inte det skyddet i Colombia?

LA VIOLENCIA OCH INBÖRDESKRIG

Perioden mellan 1948 och 1958 kallas i Colombia ofta för "La Violencia" ("Våldet"). Då rasade ett blodigt krig om hur landet skulle styras. Konservativa och liberala stred om makten samtidigt som bönderna bildade egna militära styrkor för att skydda sig.

När de konservativa och liberala efter tio år enades om att styra landet tillsammans så förbjöd de all opposition. Böndernas gerillagrupper, som hade stöttats av kommunistpartiet, hade då fått starkt fäste på landsbygden och krävde regimskifte och ett mer demokratiskt styre.

På sextiotalet vidtog ett inbördeskrig mellan regeringsstyrkorna och gerillan, med "Colombias revolutionära väpnade styrkor", den så kallade "Folkets Armé" (FARC) och "Nationella Frihetsarmén" (ELN) som de största fraktionerna. På 1980-talet anslöt flera paramilitära högermiliser i striderna för att bekämpa gerillan och vänstergrupperna. Paramilitären slogs sig senare samman i De Förenade Självförsvarsstyrkorna (AUC).

Regeringsstyrkorna har samarbetat med de paramilitära grupperingarna och har gjort sig skyldiga till grova kränkningar av mänskliga rättigheter, bland annat utomrättsliga frihetsberövanden och avrättningar.

Både vänstergerillor och högermilisen har finansierat sin krigföring genom narkotika och annan kriminell verksamhet. Dåvarande president Álvaro Uribe satte in kraftig militär offensiv mot FARC och ELN men slöt fred med AUC i början av 2000-talet. Många AUC-medlemmar arbetade dock för knarkkarteller och kriminella ligor, varför uppgörelsen kritiserats för att ge politisk legitimitet och säkrat inflytande åt den organiserade brottsligheten.

Hösten 2016 slöt regeringen och FARC ett fredsavtal (som gav Uribes efterträdare, president Juan Manuel Santos, Nobels Fredspris) och i juni 2023 nådde nuvarande president Gustavo Petro fredssamtal med ELN en överenskommelse om sex månaders vapenvila från augusti 2023.

FILMEN OCH VERKLIGHETEN: MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Colombias resurser är ojämnt fördelade och klyftorna mellan rika och fattiga är bland de största i världen.

Under La Violencia (se faktaruta) började en stor migration från landsbygden till städerna. Civilbefolkning på landsbygden utsattes för våld, kidnappningar och försvinnanden, tvångsrekryterades av stridande grupper och dödades. Colombia är också ett av de länder i världen med flest antal personminor lämnade kvar i marken. Många familjer tvingades på flykt. Berövade sina hem och sitt levebröd sökte de sig till framväxande kåkstäder, med stor fattigdom, sanitära och sociala problem och utbredd gängkriminalitet.

- 19-åriga Rá tar hand om de andra barnen som en familj, för att de inte heller har någon eller något. Framgår det vad barnen lever av i Medellín? Vad kan det finnas för orsaker till att barn som Rá, Culebro, Sere, Winny och Nano hamnar på gatan?
- I filmen syns knappast några flickor, men några äldre kvinnor. Hur skiljer sig livet på gatan för pojkar och flickor? Vad blir konsekvenserna av levnadsomständigheterna?
- Resursfördelning är en central fråga i alla samhällen. Hur kan klyftorna mellan dem som äger mycket och dem som inte äger något alls bli så stora? Hur kan ojämlikheten minskas?

- Diskutera resursfördelning! Hur anser eleverna att ett rättvist samhälle är ordnat?

- I en demokrati har staten ansvar för att se till att de mänskliga rättigheterna efterlevs. Hur speglas det i praktiken? Är det förenligt med ojämn resursfördelning? Resonera och motivera!

Killarna i filmen rör sig genom laglöst land, samtidigt som makten är ständigt närvarande och manifesteras i deras utsatthet. Tillvaron kantas av gränser som kontrasteras i vidsträckta landskap och ögonblick av frihet och eufori.

Killarna utsätts för flera brott, men inga brott polisanmäls. Det är som om de helt saknar skydd och värde. Polisen syns överhuvudtaget inte alls i filmen. Däremot syns olika medborgargarden.

- Vad innebär rättssäkerhet? Hur är rättssäkerhet och demokrati beroende av varandra?

- Förklara begreppet våldsmonopol! Finns det ett våldsmonopol i Sverige? Är det hotat på något sätt? Vad händer om våldsmonopolet hävs? Resonera och motivera!

”Samhällskontraktet” brukar man kalla den tänkta överenskommelsen som finns mellan medborgarna och staten i ett samhälle. Det betyder att man som medborgare både har rättigheter och skyldigheter i ett samhälle.

- Diskutera hur idén om samhällskontraktet aktualiseras i filmen! Vad händer om kontraktet bryts?



Foto: Juan C Cobo.

Horisonten är långt borta men saknas.

FILMENS SPRÅK: DEN FÖRHÖJDA VERKLIGHETEN

Filmen synliggör och kritiserar ett orättvist samhälle, där somliga får utstå stort lidande. Människor har skapat gränser, byggt murar och regelverk för att skydda personer och egendom, och de som hamnar utanför står tämligen chanslösa. Klasskillnad och den lilla människans utsatthet är ett klassiskt motiv inom realismen.

Magisk realism är en stilart inom konst, litteratur och film som blandar det verklighetsnära med övernaturliga inslag. Begreppet har framförallt kommit att associeras med latinamerikansk litteratur och författare som Gabriel García Márquez, Jorge Luis Borges, Miguel Ángel Asturias och Isabel Allende.

Det realistiska och det drömska i *The Kings of the World* förenas redan i filmens öppningssekvens. Vi ser en verklighet som överensstämmer med våra förväntningar, men avsaknaden av människor, de övergivna stånden och den vita hästen bryter mot sannolikheten. En voice-over förstärker överklighetskänslan: "En dag somnade alla människor ... och jordens alla gränser förgicks i lågor." ("Un día todos los hombres se quedaron dormidos ... y los cercos de la tierra ardieron")

Gränser är ett för filmen centralt tema. Rá och hans kompisar saknar men söker en plats och deras väg och rörelse framåt kantas av utmaningar som de inte kan kontrollera. Deras rörelsefrihet är begränsad och omges av staket, murar och platser som de inte har access till, inte får använda, slängs ut ifrån eller hålls fångna på. De vidsträckta landskapen och den vita hästen signalerar en starkt kontrasterande frihet.

- Ljud och bild samverkar för att skapa filmens förhöjda verklighet. Titta – och lyssna – på KLIPP 1 och diskutera hur livsfara, eufori och mäktighetskänsla förenas och framställs! Vad händer med ljudspåret i förhållande till det vi ser i bild?
- Genererar ljudspåret i KLIPP 1 en känsla av distans eller närvaro? Både och? Resonera kring hur och varför!
- Vad känner Rá och Culebro när de släpper repen och åker före lastbilen? Känner de rädsla? Frihetskänsla? Vad händer med ljudet?
- Sekvensen slutar i stark kontrast, från rörelse och ljus – till vadå? Starka kontraster i klippning-

en används genomgående i filmen, kom på fler exempel!

Inom filmvetenskap pratar man om "diegesis". Det är det universum som filmen skapar; allt som vi ser och hör som tillhör den värld som filmen gestaltar. Det som är i diegesis är alltså sådant som filmens karaktärer också kan uppfatta, i eller utanför bild men i den värld där filmen utspelar sig. I exemplet ovan bryter regissören diegesis genom att försiktigt men ändå tillräckligt påtagligt förvränga och byta ut det ljud som pojkarna hör mot ett ljud (och frånvaro av ljud) som vi i biosalongen hör.

Regissören Laura Mora Ortega utmanar återkommande gränserna mellan diegetiskt och icke-diegetiskt ljud. Man kan också argumentera för att de flytande gränserna speglar karaktärernas rus och därmed förvrängda och uppluckrade verklighetsuppfattning.

Tankar, som i KLIPP 2, brukar anses vara diegetiskt ljud, eftersom det är en intern monolog som härleds från filmens universum och uppfattas av karaktären (som tänker) i filmen.

- Diskutera KLIPP 2 och resonera vart gränsen för det diegetiska och icke-diegetiska ljudet går!

FILMENS SPRÅK: SYMBOLER, MYTER OCH LIVET EFTER DETTA

Gränserna som filmen kretsar kring är både materiella och existentiella. De berör fysiska gränser såväl som avstånd mellan människor och liv och död. Filmens resa når följaktligen sin slutpunkt i dödens rike, dit en efter en av pojkarna ansluter under filmens gång.

- Brayen lyssnar till smeknamnet Rá. Vem är guden Ra i egyptisk mytologi?

Enligt legenden reste gudarnas gud, Ra, ner in i underjorden till Duat varje natt. På sin resa kämpade han mot Apophis som förkroppsligade det ursprungliga kaos som solen var tvungen att besegra för att gå upp varje morgon och återställa ordningen till jorden. Ra dyrkas som livgivaren, men genom Duat också som "den döda kungen".

Hästar har spelat en viktig roll i människans liv genom historien. I myter, sagor och legender är vita



hästar gudarnas, kungarnas, shamanernas och trollkarlarnas hästar. De symboliserar det ädla, gudomliga och rena. Mytologiska vita hästar har kunnat se in i framtiden, ge varsel och förflytta sig mellan himmel och jord. Den vita hästen har också förknippats med seger och frälsning.

- Ger myter och legender någon ledtråd till förståelsen av *The Kings of the World*?
- Diskutera varför Rá ser den vita hästen! I filmens inledning sitter han på hästens rygg, vad kan det betyda?
- Framme i Nechí frågar Rá om Winny också kan se den vita hästen. Varför? Vad svarar han?

I dimman på muren får vi höra killarnas tankar om vad de önskar (KLIPP 2). "Jag vill vara osynlig, som skuggan" tänker Nano. Som afro-colombian möter han vid flera tillfällen rasism och han dödas av lantbrukarna som hans vänner lyckas fly ifrån. Culebro "vill ha en egen värld" och blir av miss-tag dödad när han för tredje gången själviskt går

emot Rá och de andra.

- Winny och Sere vandrar med Rá till slutet, men även de lämnar jordelivet på vägen. När? Diskutera om det finns olika tolkningsmöjligheter!
- Vatten symboliserar ofta liv och pånyttfödelse. Vatten återkommer också i filmen. Kom på exempel och diskutera vad som sker i scenen, på bild och i överförd, symbolisk, mening!

När Rá, Sere och Winny kommer till det gamla paret i Nechí händer något anmärkningsvärt. Kameran blir som en egen karaktär och lämnar samtalet, för att ta med och visa oss åskådare någonting annat än dem som pratar.

- Titta på KLIPP 3 och diskutera vad det är kameran försöker "säga oss"? På vilket sätt är det viktigt? Påverkar det hur vi förstår karaktärerna och filmens mening?
- Tolka och diskutera vad filmens slut betyder! Gick önskingarna (KLIPP 2) i uppfyllelse?



Foto: Juan C Cobo.

Festivaler i urval

San Sebastián International Film Festival (belönad med SIGNIS Award + Feroz Zinemaldia Award + Golden Seashell / Best Film)
São Paulo International Film Festival
Istanbul International Film Festival
Chicago International Film Festival (belönad med Silver Hugo Best Production Design)
Stockholm International Film Festival
Moscow International Film Festival
Munich Film Festival
Thessaloniki Film Festival
Luxembourg City Film Festival
The Hague Movies that Matter Festival
Festival Internacional del Nuevo Cine Latinoamericano - La Habana (belönad med Premio Casa de las Américas + Asociación Cubana de la Prensa Cinematográfica + Premio Quijote)
Zurich Film Festival (belönad med Golden Eye / Best International Feature Film)
Warsaw International Film Festival (belönad med Crème de la Crème Award)
Cairo International Film Festival
Shanghai International Film Festival
Oslo Films from the South Festival (belönad med Silver Mirror Award Honorable Mention)
Biarritz Amérique Latine Festival
Glasgow Film Festival

Tips på relaterade filmer!

Guldburen / La jaula de oro (coming of age, utanförskap, mänskliga rättigheter, spanska)
Into the Storm / En la tormenta (coming of age, utanförskap, mänskliga rättigheter, spanska)
Eden / La jauría (coming of age, utanförskap, spanska)

Produktionsuppgifter

Originaltitel: Los reyes del mundo
Regi: Laura Mora Ortega
Land: Colombia 2022
Speltid: 110 min
Tal: Spanska
Text: Svenska
Tillgängliga format: VOD, DCP

Bokning

Skolbio på biograf: Smorgasbord Picture House
log@smorgasbordpicturehouse.se

Institutionella visningar: Smorgasbord Picture House
log@smorgasbordpicturehouse.se

Mer information, trailer och översikt:
www.smorgasbordpicturehouse.se/pedagog